

Zittingsdocument

A10-0019/2026

25.2.2026

VERSLAG

over auteursrecht en generatieve artificiële intelligentie – kansen en
uitdagingen
(2025/2058(INI))

Commissie juridische zaken

Rapporteur: Axel Voss

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	20
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	25
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	30
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	31

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over auteursrecht en generatieve artificiële intelligentie – kansen en uitdagingen (2025/2058(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 4, 16, 26, 114, 118 en 179,
- gezien artikel 17, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest),
- gezien artikel 27 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die op 10 december 1948 door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties werd aangenomen (resolutie 217 A), waarin het recht om vrijelijk deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap, het recht om te genieten van kunst en om deel te hebben aan wetenschappelijke vooruitgang en de vruchten daarvan, en het recht op de bescherming van de geestelijke en materiële belangen, voortvloeiende uit een wetenschappelijk, letterkundig of artistiek werk, wordt bevestigd,
- gezien de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst, zoals gewijzigd op 28 september 1979, en gezien het Verdrag van Rome inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties van 26 oktober 1961,
- gezien de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (de Trips-overeenkomst) van 15 april 1994,
- gezien Richtlijn 96/9/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken¹ (de databankrichtlijn),
- gezien Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij² (de InfoSoc-richtlijn),
- gezien Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten³,
- gezien artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (ETS nr. 9), dat het recht op het ongestoord genot van eigendom waarborgt en dat volgens de uitlegging van het Europees Hof voor de Rechten van de mens, onder meer in het arrest van 11 januari 2007 in de zaak Anheuser-Busch Inc/Portugal, de intellectuele eigendom

¹ PB L 77 van 27.3.1996, blz. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/9/oj>.

² PB L 167 van 22.6.2001, blz. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj>.

³ PB L 157 van 30.4.2004, blz. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/oj>.

omvat,

- gezien Richtlijn 2009/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's⁴,
- gezien Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)⁵,
- gezien Richtlijn (EU) 2016/943 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan⁶,
- gezien Verordening (EU) 2018/1807 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 inzake een kader voor het vrije verkeer van niet-persoonsgebonden gegevens in de Europese Unie⁷,
- gezien Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG⁸ (de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt),
- gezien Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie⁹,
- gezien Verordening (EU) 2019/1150 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 ter bevordering van billijkheid en transparantie voor zakelijke gebruikers van onlinetussenhandelsdiensten¹⁰,
- gezien het Witboek van de Europese Commissie van 19 februari 2020 over kunstmatige intelligentie – een Europese benadering op basis van excellentie en vertrouwen (COM(2020)0065),
- gezien het Verdrag van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom inzake auteursrecht en het herziene kaderdocument over het beleid inzake intellectuele eigendom en artificiële intelligentie (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1 REV) van 29 mei 2020,
- gezien zijn resolutie van 20 oktober 2020 over intellectuele-eigendomsrechten voor de ontwikkeling van technologieën op het gebied van artificiële intelligentie¹¹,

⁴ PB L 111 van 5.5.2009, blz. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj>.

⁵ PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

⁶ PB L 157 van 15.6.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>.

⁷ PB L 303 van 28.11.2018, blz. 59, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj>.

⁸ PB L 130 van 17.5.2019, blz. 92, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>.

⁹ PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>.

¹⁰ PB L 186 van 11.7.2019, blz. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj>.

¹¹ PB C 404 van 6.10.2021, blz. 129.

- gezien Verordening (EU) 2022/868 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende Europese datagovernance en tot wijziging van Verordening (EU) 2018/1724 (datagovernanceverordening)¹²,
- gezien de gezamenlijke Europese verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium van het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie van 23 januari 2023¹³,
- gezien Verordening (EU) 2023/2854 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2023 betreffende geharmoniseerde regels inzake eerlijke toegang tot en eerlijk gebruik van data en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2394 en Richtlijn (EU) 2020/1828 (dataverordening)¹⁴,
- gezien Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie)¹⁵,
- gezien het verslag van Mario Draghi van 9 september 2024 getiteld “The future of European competitiveness” (De toekomst van het Europese concurrentievermogen),
- gezien de mededeling van de Commissie van 29 januari 2025 getiteld “Het EU-kompas voor concurrentievermogen” (COM(2025)0030),
- gezien het verslag van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie van 12 mei 2025 getiteld “The Development of Generative Artificial Intelligence from a Copyright Perspective” (De ontwikkeling van generatieve artificiële intelligentie vanuit een auteursrechtperspectief),
- gezien de mededeling van de Commissie van 16 juni 2025 getiteld “Staat van het digitale decennium 2025: Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU” (COM(2025)0290),
- gezien de praktijkcode voor AI voor algemene doeleinden en meer bepaald het hoofdstuk ervan over auteursrechten, die op 10 juli 2025 door de Commissie werd gepubliceerd en sinds 2 augustus 2025 van kracht is,
- gezien de toelichting en de sjabloon voor de openbare samenvatting van de inhoud waarmee AI voor algemene doeleinden wordt getraind, die op 24 juli 2025 door de Commissie werden gepubliceerd en sinds 2 augustus 2025 van kracht zijn,
- gezien de studie getiteld “Generative AI and Copyright – Training, Creation, Regulation”, die in opdracht van de beleidsondersteunende afdeling Justitie, Burgerlijke Vrijheden en Institutionele Zaken van het Europees Parlement op verzoek van de

¹² PB L 152 van 3.6.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj>.

¹³ PB C 23 van 23.1.2023, blz. 1.

¹⁴ PB L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>.

¹⁵ PB L 1689 van 12.7.2024, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

Commissie juridische zaken is uitgevoerd¹⁶,

- gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken (A10-0019/2026),
- A. overwegende dat het recht op eigendom, met inbegrip van intellectuele eigendom, als grondrecht is verankerd in artikel 17 van het Handvest en duidelijk is gekwalificeerd in de rechtspraak; overwegende dat de eerbiediging van dit recht in alle stadia van de digitale transformatie en van de ontwikkeling van generatieve artificiële intelligentie (GenAI) moet worden gewaarborgd;
- B. overwegende dat het achterblijven van de EU wat betreft internationale ontwikkelingen op het gebied van artificiële intelligentie (AI) een strategische uitdaging vormt; overwegende dat de Commissie tijdens de AI-actietop in februari 2025 in Parijs het actieplan voor het AI-continent heeft aangekondigd, met als doel Europa tot wereldleider op het gebied van AI te maken; overwegende dat het daarom van essentieel belang is de ontwikkeling van GenAI-technologieën en -diensten van algemeen belang binnen de EU te bevorderen in plaats van te belemmeren, teneinde de technologische soevereiniteit, het concurrentievermogen, de cultuur van meertaligheid en de innovatiecapaciteit van Europa te waarborgen en tegelijkertijd trouw te blijven aan zijn waarden en ervoor te zorgen dat technologische ontwikkeling bijdraagt tot duurzame economische groei, concurrentievermogen en innovatie en tevens brede toegang tot AI-technologieën in de hele EU mogelijk maakt; overwegende dat het behoud van het concurrentievermogen in de wedloop om GenAI te verbeteren ook toegang tot hoogwaardige inhoud vereist, wat onderstreept hoe belangrijk het is de creatieve sector, als bron van hoogwaardige data om AI te trainen, eerlijk te belonen;
- C. overwegende dat de creatieve en culturele sector een sleutelrol speelt bij de bescherming van de Europese waarden en culturele diversiteit, en ongeveer 4 % van de meerwaarde van de EU en 6,9 % van het bruto binnenlands product van de EU vertegenwoordigt; overwegende dat de sector werk biedt aan ongeveer 8 miljoen mensen en daarmee bijdraagt aan de culturele diversiteit, de sociale cohesie, de waarden en de democratische dialoog in Europa;
- D. overwegende dat in de Verklaring over digitale rechten en beginselen voor het digitale decennium het doel is gesteld te zorgen voor een rechtvaardige, veilige en beveiligde digitale omgeving, waar iedereen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), de kans krijgt om op een eerlijke en innovatieve manier de concurrentie aan te gaan; overwegende dat hiertoe maatregelen nodig zijn om de traceerbaarheid, veiligheid en conformiteit van op de digitale eengemaakte markt aangeboden producten en diensten te bevorderen; overwegende dat de ondertekenaars zich ertoe verbinden om mensgerichte, betrouwbare en ethische AI-systemen te bevorderen, die op transparante wijze en in overeenstemming met de waarden van de EU worden gebruikt; overwegende dat in de verklaring wordt benadrukt dat de digitale transformatie moet bijdragen tot een eerlijke en inclusieve samenleving en economie, tot de bevordering van culturele en taalkundige verscheidenheid en tot open

¹⁶ Lucchi, N. (2025), “Generative AI and copyright: Training, Creation, Regulation”, ref. PE 774.095, Europees Parlement. Europees Parlement.

technologieën en normen, als een manier om het vertrouwen in technologie verder te versterken en consumenten in staat te stellen autonome en geïnformeerde keuzes te maken;

- E. overwegende dat de doelstellingen van het digitale decennium van de EU waarschijnlijk niet zullen worden gehaald zonder dat het investeringslandschap ingrijpend wordt gewijzigd;
- F. overwegende dat het EU-kompas voor concurrentievermogen gericht is op het stimuleren van innovatie, met name door een gunstig klimaat te creëren in Europa voor jonge bedrijven om te starten en uit te breiden, in het kader van een speciale EU-strategie voor start-ups en scale-ups die op 28 mei 2025 is gelanceerd; overwegende dat dit gepaard moet gaan met een AI-toepassingsstrategie voor ondernemingen van elke omvang teneinde de integratie van AI-technologieën in strategische sectoren te versnellen en de technologische soevereiniteit van de EU te versterken; overwegende dat de culturele en creatieve sector nieuwe en geschoolde banen creëert en bijdraagt tot de economische groei, de diplomatieke macht en de ontbolstering van talent in Europa; overwegende dat kmo's de overgrote meerderheid van de bedrijven in de creatieve sector uitmaken;
- G. overwegende dat auteursrechten en naburige rechten automatisch in werking treden zonder registratievereisten; overwegende dat aan verschillende rechthebbenden (auteurs, uitvoerend kunstenaars, producenten, uitgevers en omroepen) uitgebreide exclusieve rechten worden verleend, waaronder het recht om werken en ander materiaal te reproduceren en aan te passen, te verspreiden en onder de aandacht van het publiek te brengen;
- H. overwegende dat de Europese culturele en creatieve sector wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid waarbij contractuele praktijken, waardeketens en soorten inhoud die door auteursrechten en naburige rechten worden beschermd, sterk uiteenlopen; overwegende dat rechthebbenden zich in sommige sectoren collectief organiseren om op te komen voor hun belangen; overwegende dat de werken die door deze gevarieerde groep actoren worden geproduceerd eveneens zeer divers zijn en daarom een verschillende waarde kunnen hebben;
- I. overwegende dat auteursrechten zowel op juridisch als op technisch vlak gelijke tred moeten houden met de ontwikkeling van nieuwe technologieën; overwegende dat de harmonisatie van de nationale auteursrechtenstelsels van cruciaal belang is in een digitale wereld;
- J. overwegende dat GenAI een vorm van AI is waarmee, in tegenstelling tot bij andere AI-systemen die voornamelijk zijn ontworpen met het oog op classificatie en voorspellingen, nieuwe inhoud wordt gegenereerd, zoals tekst, beelden, muziek, video's en codes, op basis van training met behulp van zeer grote datasets waaruit patronen en structuren worden aangeleerd; overwegende dat output van GenAI wordt gecreëerd door middel van voorspellingen op basis van statistische modellen, waarbij menselijke creativiteit over het algemeen wordt nagebootst en reeds bestaande inhoud, waaronder mogelijk auteursrechtelijk beschermd materiaal, als basis wordt gebruikt; overwegende dat dit digitale gebruik van auteursrechtelijk beschermde inhoud het noodzakelijk maakt

om de bescherming van auteursrechtelijk beschermde inhoud aan te passen aan de digitale omgeving;

- K. overwegende dat de ontwikkeling, de inzet en het gebruik van AI volledig in overeenstemming moeten zijn met het huidige rechtskader; overwegende dat het onaanvaardbaar is dat deze technologische ontwikkelingen inbreuk maken op bestaande gevestigde rechten; overwegende dat de huidige systemen voor het voorbehoud van rechten (“opt-out”) op auteursrechtelijk beschermde inhoud vaak onpraktisch zijn, niet altijd alle betrokken vormen van tekst- en datamining omvatten en niet de transparantie bieden die nodig is met het oog op een doeltreffende uitvoering en handhaving; overwegende dat de ontwikkeling van nieuwe technologieën zoals AI en de handhaving van gevestigde rechten, waaronder rechten die in de auteursrechtwetgeving zijn vastgelegd, elkaar niet mogen uitsluiten, maar juist samen moeten worden bevorderd;
- L. overwegende dat is bewezen dat aanbieders van GenAI de auteursrechtelijke regels op grote schaal hebben geschonden, onder meer via de ongeoorloofde verzameling van werken op internet, de niet-nakoming van door rechthebbenden gemaakte rechtenvoorbehouden met betrekking tot tekst- en datamining, het gebruik van illegale bronnen om werken te verkrijgen en het niet aanvragen van licenties; overwegende dat dit patroon, dat neerkomt op een duidelijke schending van de grondrechten van makers en op de oneigenlijke toe-eigening van waarde ten nadele van de culturele en informatiesector van de EU, laat zien dat er krachtige maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat het AI-ecosysteem in de EU eerlijk en ethisch verantwoord is;
- M. overwegende dat belangrijke juridische kwesties in verband met de wisselwerking tussen GenAI en auteursrechten en naburige rechten gaan over de vraag of het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken en ander materiaal in datasets voor training rechtmatig is op grond van het EU-recht en het nationale recht van de lidstaten, welke juridische status door AI gegenereerde inhoud moet krijgen en hoe transparantie, toestemming en een billijke vergoeding voor makers en rechthebbenden kunnen worden gewaarborgd wanneer hun beschermde werken en ander materiaal worden gebruikt bij het genereren, verspreiden en verdelen van output van AI;
- N. overwegende dat GenAI, door op grote schaal en tegen lage kosten inhoud te creëren die de door menselijke creativiteit geproduceerde inhoud nabootst, rechtstreeks concurreert met het werk van makers, met name culturele en media-inhoud; overwegende dat deze concurrentie kan leiden tot een afname van de kwaliteit van online-inhoud doordat makers zich terugtrekken, en bijgevolg tot een algemene daling van de menselijke culturele en creatieve productie;
- O. overwegende dat dit risico dat de menselijke dimensie van het scheppingsproces geleidelijk wordt overgenomen door met AI gegenereerde inhoud, niet alleen de economische levensvatbaarheid van de creatieve sector ondermijnt, maar ook een existentieel risico vormt voor de Europese samenleving en democratie, omdat de grenzen tussen waarheid en onwaarheid en de perceptie van verhalen en hun auteurs erdoor vervagen en de cognitieve vermogens en het kritisch denkvermogen erdoor worden verstoord; overwegende dat de verordening artificiële intelligentie (de AI-verordening) deze risico's in aanmerking neemt, maar niet compleet kan zijn zonder een

robuuste bescherming van auteursrechten en naburige rechten;

- P. overwegende dat het voor een correcte handhaving van de wetgeving en de waarborging van een gelijk speelveld in de hele EU en tussen AI-aanbieders noodzakelijk is dat de regels van de EU en de lidstaten inzake auteursrechten en naburige rechten op uniforme wijze van toepassing zijn op alle AI-aanbieders die producten beschikbaar stellen of diensten aanbieden binnen de EU, ongeacht hun vestigingsplaats, de jurisdictie waarin de auteursrechtelijk relevante handelingen plaatsvinden die als basis dienen voor de training van die AI-modellen, en waar de output van het AI-systeem in de EU wordt gebruikt; overwegende dat hetzelfde vereiste mutatis mutandis van toepassing moet zijn op elk later gebruik van inhoud voor inferentie, retrieval-augmented generation of verfijning, niet alleen door aanbieders van AI-modellen, zoals momenteel bepaald in artikel 53 van de AI-verordening, maar ook door aanbieders of gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen; overwegende dat het aangaan van nieuwe licentieovereenkomsten niet mag worden opgevat als rechtzetting van eerder ongeoorloofd gebruik van auteursrechtelijk beschermde inhoud;
- Q. overwegende dat elke AI-aanbieder die in de EU een AI-model voor algemene doeleinden op de markt brengt, moet controleren of de maatregelen in zijn auteursrechtbeleid, zoals uiteengezet in de praktijkcode voor AI voor algemene doeleinden, in overeenstemming zijn met de wijze waarop de lidstaten uitvoering geven aan het EU-recht inzake het auteursrecht en naburige rechten, alvorens enige auteursrechtelijke handeling te verrichten op het grondgebied van de betrokken lidstaat, aangezien het nalaten hiervan kan leiden tot aansprakelijkheid op grond van het EU-recht inzake het auteursrecht en naburige rechten;
- R. overwegende dat de praktijkcode slechts vrijwillig is en niet alle AI-aanbieders deze hebben ondertekend, met name het hoofdstuk over het auteursrecht;
- S. overwegende dat het mondiale karakter en de exponentiële groei van de training, de toepassing en het aanbod van AI enerzijds en de territoriale toepassing van de regels inzake auteursrechten en naburige rechten anderzijds, belemmeringen creëren voor het verkrijgen van licenties voor de desbetreffende rechten en voor het op de EU-markt aanbieden van AI-producten en -diensten die in overeenstemming zijn met die regels en rechten, vergelijkbaar met hoe dat ging in het digitale tijdperk zonder AI, zij het in veel grotere mate;
- T. overwegende dat er nog maar weinig rechtspraak bestaat over het inbreukmakende gebruik van auteursrechtelijk beschermde inhoud voor training van AI-modellen, maar dat er in de nabije toekomst enkele rechterlijke uitspraken worden verwacht, aangezien verschillende rechthebbenden in de EU en andere delen van de wereld gerechtelijke stappen hebben ondernomen tegen bepaalde AI-aanbieders;
- U. overwegende dat training van GenAI, een specifieke vorm van gebruik, vraagt om verduidelijking van de wettelijke voorwaarden waaronder dit soort training mag plaatsvinden;
- V. overwegende dat hoogwaardige, door mensen gegenereerde (niet-synthetische) en uitgebreide datasets voor training van essentieel belang zijn voor zowel het onderzoek als de doeltreffende commerciële ontwikkeling van GenAI-systemen en voor het

waarborgen van een hoogwaardige en betrouwbare output van GenAI-systemen; overwegende dat het daarom van cruciaal belang is dat het rechtmatige opstellen en gebruiken van dergelijke datasets binnen de EU, met uitzondering van illegaal verkregen, ongeoorloofd of anderszins inbreukmakend materiaal, mogelijk wordt gemaakt om innovatie te bevorderen, technologische en culturele soevereiniteit te waarborgen en het concurrentievermogen van de EU op peil te houden in het snel veranderende mondiale AI-landschap en de Europese culturele en creatieve sector te beschermen;

- W. overwegende dat de oprichting van het kenniscentrum voor auteursrechten van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (het EUIPO) een lovenswaardig initiatief zou zijn dat op het juiste moment komt om nuttige en betrouwbare informatie over het auteursrecht te verstrekken en een belangrijk contactpunt kan worden tussen houders van auteursrechten en naburige rechten en hun vertegenwoordigers enerzijds en belanghebbenden die actief zijn op het gebied van opkomende technologieën, met name GenAI, anderzijds;
- X. overwegende dat rechthebbenden de mogelijkheid moeten krijgen om instrumenten te gebruiken waarmee ze op doeltreffende wijze het gebruik van hun werk voor AI-training kunnen uitsluiten in een beperkt aantal gestandaardiseerde, machinaal leesbare formaten die mogelijk door het EUIPO worden beheerd en geregistreerd, waardoor geregistreerde werken daadwerkelijk kunnen worden uitgesloten van geautomatiseerde datacrawling en rechtszekerheid wordt geboden aan zowel rechthebbenden als AI-aanbieders;
- Y. overwegende dat elke aanbieder of gebruiksverantwoordelijke van GenAI-modellen en -systemen moet zorgen voor transparantie met betrekking tot alle auteursrechtelijk beschermde inhoud die wordt gebruikt om die modellen en systemen te trainen, ongeacht de jurisdictie waarin de auteursrechtelijk relevante handelingen plaatsvinden die als basis dienen voor de training van hun GenAI-modellen; overwegende dat deze transparantie behelst dat een gespecificeerde lijst wordt opgesteld waarin alle auteursrechtelijk beschermde inhoud wordt opgenomen die voor training wordt gebruikt; overwegende dat hetzelfde vereiste mutatis mutandis van toepassing moet zijn op elk later gebruik van deze inhoud voor andere doeleinden, met inbegrip van inferentie, retrieval-augmented generation of verfijning, niet alleen door aanbieders van AI-modellen, zoals momenteel bepaald in artikel 53 van de AI-verordening, maar ook door aanbieders of gebruiksverantwoordelijken van AI-systemen; overwegende dat gebruiksvormen zoals inferentie en retrieval-augmented generation in wezen continu en in realtime plaatsvinden; overwegende dat in dergelijke gevallen de transparantie ook de crawling zelf moet omvatten, waarbij crawlers zich kenbaar moeten maken bij de webexploitanten, en aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI gedetailleerde gegevens over hun crawlingactiviteiten moeten bijhouden; overwegende dat wanneer AI-systemen zoekopdrachten van gebruikers verwerken, het vermoeden moet gelden dat inhoud is gecrawld, ook voor inferentie en retrieval-augmented generation; overwegende dat de loutere informatie over de inhoud van derden die door aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI en GenAI wordt gebruikt, geen bedrijfsgeheimen vormt in de zin van het EU-recht;
- Z. overwegende dat een dergelijke transparantie kan worden bewerkstelligd door een

betrouwbare tussenpersoon, zoals het EUIPO, die de taak zou krijgen om rechthebbenden in kennis te stellen van het gebruik van hun inhoud zodat zij rechtsvorderingen kunnen instellen in verband met het gebruik van die inhoud voor training; overwegende dat zo'n tussenpersoon de nodige bevoegdheden en middelen moet krijgen om te beoordelen of aanbieders en gebruiksverantwoordelijken hun transparantieverplichtingen volledig nakomen;

- AA. overwegende dat transparantie ook kan worden bereikt door rechthebbenden de mogelijkheid te bieden hun werken en ander beschermd materiaal van een watermerk te voorzien, en door AI-aanbieders te verplichten die watermerken onveranderd te laten, en zoekinstrumenten beschikbaar te stellen waarmee dergelijke watermerken kunnen worden opgespoord in het materiaal dat voor training wordt gebruikt;
- AB. overwegende dat er, naast de transparantieverplichting met betrekking tot auteursrechtelijk beschermd werken en ander beschermd materiaal, een mechanisme moet worden ingesteld waarbij, onder bepaalde voorwaarden, het niet naleven van volledige transparantie door aanbieders of gebruiksverantwoordelijken van AI-modellen en -systemen aanleiding moet geven tot een weerlegbaar vermoeden dat relevante auteursrechtelijk beschermd werken of ander beschermd materiaal zijn gebruikt voor trainingsdoeleinden, inferentie of retrieval-augmented generation, waardoor alle toepasselijke rechtsgevolgen uit hoofde van het EU-recht en het nationale recht voor inbreuken op het auteursrecht en naburige rechten in werking treden; overwegende dat, wanneer een rechter op basis van een dergelijk vermoeden of op basis van ingediend bewijsmateriaal oordeelt ten gunste van een rechthebbende of de organisaties die een rechthebbende vertegenwoordigen, alle redelijke en evenredige gerechtskosten en andere kosten ten laste moeten komen van de AI-aanbieder;
- AC. overwegende dat de perssector een cruciale rol speelt bij het waarborgen van de democratie en van de democratische structuren binnen de EU; overwegende dat het absoluut noodzakelijk is om ervoor te zorgen dat GenAI-modellen en -systemen geen selectieve verwerking toepassen waarbij bepaalde publicaties voorrang krijgen boven andere, zodat de pluriformiteit en onpartijdigheid van informatie gewaarborgd blijven; overwegende dat GenAI-modellen en -systemen zodanig moeten worden ontworpen dat ze het volledige spectrum van perspublicaties omvatten en in aanmerking nemen, zodat de fundamentele democratische waarden van diversiteit en eerlijkheid in het publieke debat worden gehandhaafd; overwegende dat er duidelijke kwaliteitsnormen voor GenAI-modellen en -systemen moeten worden vastgesteld;
- AD. overwegende dat transparantie met betrekking tot de output van AI-systemen essentieel is om inhoud naar behoren te kunnen classificeren als “door AI gegenereerde” of “door mensen gecreëerde” werken, afhankelijk van de vraag of de output voldoet aan de vastgestelde criteria voor auteursrechtelijke bescherming; overwegende dat een dergelijke classificatie verstekkende juridische gevolgen heeft, onder meer voor de toepasselijkheid van auteursrechtelijke bescherming en de vaststelling van rechten en aansprakelijkheden; overwegende dat het vertrouwen van de burgers in AI alleen kan worden opgebouwd op basis van een regelgevingskader, dat garandeert dat elk AI-systeem dat in werking wordt gesteld volledig voldoet aan en in overeenstemming is met de Verdragen, het Handvest en het afgeleide EU-recht;

- AE. overwegende dat in de auteursrechtwetgeving van de EU, waar het gaat om de juridische benadering van output van GenAI, steeds wordt uitgegaan van de beginselen van menselijk auteurschap; overwegende dat volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie het begrip “werk” de combinatie van twee cumulatieve elementen veronderstelt: het betrokken voorwerp moet ten eerste oorspronkelijk zijn en een eigen intellectuele schepping van de auteur vormen, en ten tweede moet het voorwerp een uitdrukkingvorm betreffen waardoor het voldoende nauwkeurig en objectief kan worden geïdentificeerd;
- AF. overwegende dat GenAI in toenemende mate wordt ingezet als instrument om de handhaving van auteursrechten en naburige rechten te ondersteunen; overwegende dat de Commissie ervoor moet zorgen dat bij het gebruik van GenAI voor de handhaving van auteursrechten doeltreffende waarborgen zijn ingebouwd, waaronder waarborgen tegen misbruik, zodat de grondrechten, met name de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid, volledig worden geëerbiedigd;
- AG. overwegende dat inconsistente internationale regels in verband met de toepasselijkheid van auteursrechten op door AI gegenereerde inhoud de mondiale samenhang van het intellectuele-eigendomsrecht in gevaar brengen en tot regelgevingsarbitrage kunnen leiden of het concurrentievermogen van de creatieve en AI-sector van de EU kunnen verzwakken; overwegende dat internationale convergentie en de totstandbrenging van een mondiaal regelgevingskader een doeltreffender en coherenter alternatief zouden vormen voor de uiteenlopende juridische benaderingen die momenteel bestaan; overwegende dat de EU-regelgeving inzake AI en auteursrecht niet mag worden beïnvloed door externe politieke druk; overwegende dat de EU in dit verband met een krachtig en eensgezind antwoord moet komen om de werking van haar interne markt te waarborgen, haar beroepsbevolking en concurrentievermogen te beschermen, haar technologische autonomie te versterken en mondiale normen op het gebied van intellectuele eigendom vast te stellen;
- AH. overwegende dat, om ervoor te zorgen dat het EU-recht met betrekking tot alle generatieve AI-diensten correct wordt toegepast en te voorkomen dat aanbieders die niet in de EU gevestigd zijn een oneerlijk concurrentievoordeel behalen door het niet naleven van de regels, het van essentieel belang is dat de regels ter bescherming en handhaving van auteursrechten op EU- en nationaal niveau daadwerkelijk van toepassing zijn op alle diensten die op de EU-markt worden aangeboden; overwegende dat de toenemende concentratie van de macht in handen van een klein aantal grote niet-Europese bedrijven de strategische afhankelijkheid van de EU vergroot en het vermogen aantast van Europese makers en de Europese pers om hun rechten uit te oefenen en te doen gelden; overwegende dat, voor zover dit is toegestaan op grond van het EU-recht en het internationaal recht, het territorialiteitsbeginsel van auteursrechtelijke bescherming moet worden aangepast aan de training van generatieve AI-systemen zodat het gebruik van Europese inhoud onder het EU-recht valt, zelfs wanneer die training buiten de EU plaatsvindt, hetgeen van fundamenteel belang is om Europese makers en rechthebbenden een billijke vergoeding te waarborgen, de culturele en creatieve vitaliteit van de EU in stand te houden en voor eerlijke concurrentie te zorgen tussen Europese en niet-Europese aanbieders van GenAI-systemen; overwegende dat GenAI-systemen die niet aan deze vereisten voldoen, moeten worden verboden in de EU en dat deze beginselen strikt moet worden gehandhaafd;

- AI. overwegende dat de snelle vooruitgang op het gebied van GenAI de mogelijkheden om realistische gemanipuleerde digitale beelden, audio- of video-inhoud te creëren en te verspreiden aanzienlijk heeft vergroot, met inbegrip van werken en uitvoeringen van kunstenaars, die lijken op of een imitatie zijn van bestaande personen, ook wel bekend als “deepfakes”, die ten onrechte authentiek of waarheidsgetrouw lijken; overwegende dat misbruik van dergelijke inhoud een risico met zich meebrengt voor de identiteit en persoonlijkheid van de betrokkenen, onder meer wat betreft hun lichaam, gelaatstrekken en stem;
1. wijst op de onduidelijkheden die tot dusver zijn geconstateerd bij de toepassing van de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt met betrekking tot training van GenAI, en pleit ervoor dat snel duidelijkheid wordt verschaft over de toepassing en uitvoering ervan;
 2. is van mening dat de huidige auteursrechtwetgeving tekortschiet om een antwoord te bieden op de uitdagingen in verband met licenties voor auteursrechtelijk beschermd materiaal bij GenAI; roept op een aanvullend rechtskader op te zetten om de licentieregels voor GenAI te verduidelijken en mogelijke inbreuken op de huidige auteursrechtwetgeving aan te pakken; dringt erop aan dat in een dergelijk kader bepalingen moeten worden opgenomen om te zorgen voor een doeltreffende samenwerking tussen aanbieders van GenAI enerzijds en makers en andere rechthebbenden anderzijds, onder meer door middel van een goed functionerende licentiemarkt waar rechthebbenden opnieuw onderhandelingsmacht verwerven, en haalbare beschermingsoplossingen;
 3. brengt in herinnering dat uitzonderingen op huidige rechten uit hoofde van het acquis inzake auteursrechten, ook met betrekking tot AI, in overeenstemming moeten zijn met de driestappentoets van artikel 5, lid 5, van de InfoSoc-richtlijn en de Berner Conventie; merkt op dat het begrip “rechtmatige toegang” niet van toepassing is op illegaal verkregen en inbreukmakende kopieën van werken;
 4. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat activiteiten die worden uitgevoerd voor wetenschappelijk onderzoek of educatieve doeleinden, met name door onderzoeksorganisaties en instellingen voor cultureel erfgoed, of in het kader van niet-commerciële innovatie niet worden beperkt, in overeenstemming met het beginsel van artikel 13 van het Handvest; dringt er bij de Commissie op aan erop toe te zien dat de commerciële exploitatie van onderzoeksresultaten die voortvloeien uit deze activiteiten niet wordt beperkt, op voorwaarde dat de rechthebbenden hiervoor de passende toestemmingen hebben verleend;
 5. herhaalt dat rechthebbenden, met name uit de pers- en nieuwsmediasector, en in het bijzonder persuitgevers, journalisten en nieuwsredacteuren, de volledige controle moeten hebben over het digitale gebruik van hun inhoud door AI-systemen en -modellen voor trainingsdoeleinden; benadrukt dat deze controle gebaseerd moet zijn op een solide en goed functionerend systeem om bezwaar te maken tegen dergelijk gebruik door AI-systemen en -modellen, dat stoelt op volledige transparantie en bronvermeldingsplicht voor het gebruik van inhoud van derden;
 6. is voorts van mening dat deze rechthebbenden de volledige controle moeten hebben

over het gebruik van hun inhoud voor doeleinden die verder strekken dan AI-training, met inbegrip van inferentie en retrieval-augmented generation door middel van systemen zoals applicaties, of over het gebruik voor doeleinden die bevorderlijk zijn voor de productie van door AI gegenereerde, concurrerende aanbiedingen op de primaire markten van de rechthebbenden; is van mening dat het gebruik van beschermde inhoud voor dergelijke doeleinden die verder gaan dan training, alleen kan plaatsvinden met de uitdrukkelijke toestemming van de rechthebbenden; stelt voor dat de Commissie onderzoekt hoe afgeleide rechten voor persuitgevers, journalisten en nieuwsredacteurs, en andere aanverwante rechten, ook voor producenten van nieuwsmedia en nieuwszenders, voor deze doeleinden kunnen worden uitgebreid; is van mening dat dergelijke vergoedingsrechten ook kunnen worden beheerd aan de hand van een vrijwillig collectief licentiesysteem, waarbij een vermoeden van collectief rechtenbeheer namens de rechthebbenden met betrekking tot AI-gerelateerd gebruik van hun inhoud kan worden ingevoerd, onverminderd het recht van rechthebbenden om voor individuele licenties te kiezen;

7. dringt er bij de Commissie op aan de mogelijkheid te onderzoeken om de pers- en nieuwsmediasector, waarvan de diensten veelvuldig en integraal worden gebruikt door AI-systemen, te beschermen en mechanismen af te toetsen en indien nodig voor te stellen om ervoor te zorgen dat aanbieders van GenAI-modellen of -systemen die aantoonbaar onlineverkeer en inkomsten wegkapen van de pers en nieuwsmedia, die mediakanalen op een eerlijke, evenredige en niet-discriminerende wijze compenseren, met bijzondere aandacht voor lokale en regionale media, teneinde de pluriformiteit van de media, de diversiteit en het democratische debat in de EU en haar lidstaten te waarborgen;
8. wijst op het toenemende gebruik van GenAI voor de aggregatie of presentatie van nieuwsinhoud en de verstrekking daarvan voor de toegang tot en de diversiteit van informatie; verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor de volledige handhaving van het EU-recht om dit verschijnsel aan te pakken; benadrukt dat dergelijke systemen in overeenstemming moeten zijn met en moeten bijdragen tot de beginselen die ten grondslag liggen aan de Europese verordening mediavrijheid¹⁷, met name de pluriformiteit van de media en de diversiteit van informatie; beklemtoont dat artikel 34 van de digitale dienstenverordening naar behoren moet worden toegepast wanneer dergelijke aanbieders worden aangewezen als zeer grote onlineplatforms of zoekmachines, zodat systeemrisico's voor de vrijheid en de pluriformiteit van de media adequaat worden aangepakt; verzoekt de Commissie voorts snel op te treden tegen inbreuken op de digitale marktenverordening met betrekking tot mogelijke zelfbevoordeling door poortwachters die hun AI-diensten bevoordelen en de eerlijke concurrentie met zakelijke gebruikers verstoren;
9. verzoekt de Commissie om, in overleg met organisaties voor collectief rechtenbeheer, de vaststelling van vrijwillige collectieve licentieovereenkomsten per sector te vergemakkelijken, als middel om snel een functionerende licentiemarkt tot stand te brengen die een evenwichtig en efficiënt kader biedt waarin rechthebbenden eerlijk

¹⁷ Verordening (EU) 2024/1083 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (Europese verordening mediavrijheid) (PB L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

worden vergoed en AI-aanbieders toegang krijgen tot hoogwaardige trainingsdata; roept de Commissie op ervoor te zorgen dat dergelijke collectieve licentieovereenkomsten toegankelijk zijn voor alle belanghebbenden, met inbegrip van individuele makers en kmo's, en dat te goeder trouw gevoerde onderhandelingen en transparantie worden bevorderd; herinnert eraan dat de weigering van rechthebbenden om hun inhoud voor trainingsdoeleinden te gebruiken, moet worden geëerbiedigd;

10. verzoekt de Commissie rechtszekerheid te creëren voor zowel rechthebbenden als AI-aanbieders en de noodzaak en haalbaarheid te beoordelen van instrumenten waarmee rechthebbenden op doeltreffende wijze het gebruik van hun werk voor AI-training kunnen uitsluiten in een beperkt aantal machinaal leesbare, gestandaardiseerde formaten die door een betrouwbare tussenpersoon worden beheerd; stelt voor om het EUIPO aan te wijzen als betrouwbare tussenpersoon die de uitsluitingen beheert en registreert, en die gebruik kan maken van andere reeds bestaande registers waarin uitsluitingen zijn opgenomen; benadrukt dat deelname aan een nieuw mechanisme eenvoudig en kostenefficiënt moet zijn en eerder kenbaar gemaakte weigeringen niet teniet mag doen of terzijde mag schuiven, en AI-aanbieders tegelijkertijd een alomvattend instrument moet bieden om de naleving van het auteursrecht te garanderen; is van mening dat de ontwikkeling van dergelijke mechanismen moet worden opgezet en beoordeeld in overleg met de betrokken belanghebbenden, met name rechthebbenden, AI-aanbieders en de respectieve organisaties die hen vertegenwoordigen;
11. beveelt de Commissie aan het EUIPO ook verantwoordelijk te maken voor de ondersteuning van een sectorspecifiek, vrijwillig licentieproces, teneinde de betrekkingen tussen aanbieders van GenAI en rechthebbenden te stroomlijnen en een werkbaar, innovatievriendelijk kader tot stand te brengen dat het concurrentievermogen van de EU ondersteunt, zonder dat dit de ontwikkeling van AI-technologieën onnodig belemmert en onevenredige administratieve lasten met zich meebrengt of de afdwingbaarheid van exclusieve rechten in gevaar brengt;
12. verzoekt de Commissie aanbieders en gebruiksverantwoordelijken van AI-modellen en -systemen voor algemene doeleinden die in de EU in de handel worden gebracht, voorstellen te doen inzake transparantie en bronvermelding voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk of ander beschermd materiaal, waaronder de handhaving van de opt-outregeling door een betrouwbare tussenpersoon zoals het EUIPO; raadt de Commissie aan om samen met AI-aanbieders en relevante belanghebbenden te blijven werken aan de verbetering van de sjabloon voor trainingsdata; stelt dat de transparantieverplichting voor doeleinden zoals inferentie en retrieval-augmented generation, die continue en realtime crawling vereisen, moet worden aangevuld met een verplichting dat crawlers identificeerbaar zijn voor de webexploitant en dat AI-ondernemingen gedetailleerde gegevens bijhouden van alle uitgevoerde crawlingactiviteiten, waarbij terdege rekening gehouden wordt met de noodzaak om bedrijfsgeheimen en vertrouwelijke bedrijfsinformatie te beschermen en gezorgd wordt voor een passend evenwicht tussen een dergelijke bescherming en de doeltreffende uitvoering van transparantieverplichtingen; benadrukt dat een digitale watermerk, waarbij op discrete wijze een handtekening, een code of specifieke informatie rechtstreeks wordt aangebracht in beschermde inhoud – zoals tekst, beelden, video of audio – een innovatief en krachtig instrument is om auteursrechten en naburige rechten te beschermen; beklemtoont dat de Commissie ook het onderzoek naar en de

ontwikkeling van normen voor innovatieve technologische oplossingen die informatie uit datasets beter controleerbaar maken, moet bevorderen, zoals cryptografische watermerken; is van mening dat nieuwe opt-outmechanismen geen invloed mogen hebben op eerder vastgestelde opt-outs;

13. is van mening dat er geen rechtskader voor de training van GenAI met door auteursrechten en naburige rechten beschermde werken en andere materialen mag worden ingesteld zonder volledige transparantie te betrachten voor het gebruik van dergelijke data en zonder de daadwerkelijke bescherming en handhaving van de rechten van makers te waarborgen, waardoor makers opnieuw volledige onderhandelingsmacht verwerven met het oog op het verkrijgen van een passende en evenredige vergoeding;
14. wijst erop dat de praktijkcode voor AI voor algemene doeleinden, de richtsnoeren en de sjablonen moeten worden herzien en beschouwd als dynamische documenten die regelmatig moeten worden geactualiseerd om rekening te houden met nieuwe uitdagingen op het gebied van auteursrechtelijke bescherming en de ontwikkeling van AI; merkt op dat deze praktijkcode een tijdelijk instrument is om aan te tonen dat aan de AI-verordening wordt voldaan totdat er geharmoniseerde normen zijn ontwikkeld, zoals benadrukt in de richtsnoeren die op 18 juli 2025 door het Europees AI-bureau zijn gepubliceerd; is verheugd over de insteek van het hoofdstuk inzake auteursrecht van de praktijkcode voor AI voor algemene doeleinden, waarin onder meer toezeggingen worden gedaan over de documentatie van datasets, opt-outs en klachtenbehandeling, maar wijst tegelijkertijd op de resterende tekortkomingen; verzoekt het Europees AI-bureau deze bepalingen krachtig te handhaven en de ontwikkeling van de hoogste EU-normen voor een efficiënte naleving van de betreffende vereisten te faciliteren, en dringt er bij de ondertekenaars op aan een openbaar auteursrechtbeleid vast te stellen en een toegankelijk, aan termijnen gebonden klachtenmechanisme op te zetten dat rechthebbenden doeltreffende verhaalsmogelijkheden biedt;
15. beveelt aan dat de Commissie, los van en vóór de start van haar geplande herziening van het kader voor auteursrechten en de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt en zonder er vooraf van uit te gaan dat de wetgeving moet worden herzien, dringend een grondige beoordeling maakt om snel na te gaan of de uitvoering van het bestaande EU-acquis inzake auteursrechten voldoende rekening houdt met de rechtsonzekerheid en de gevolgen voor de mededinging als gevolg van het gebruik van beschermde werken en ander materiaal voor het trainen van GenAI-systemen, met de gevolgen op het gebied van territorialiteit, met de duurzaamheid van andere openbaar toegankelijke hulpbronnen zoals online-encyclopedieën, bibliotheken of archieven, alsook met de verspreiding van door AI gegenereerde inhoud die in de plaats kan komen van menselijke creatieve expressie; benadrukt dat bij deze beoordeling een holistische benadering moet worden gevolgd, rekening houdend met de behoeften van alle belanghebbenden, met inbegrip van onderzoekers, universiteiten, bibliotheken, culturele organisaties, Europese AI-ontwikkelaars, waaronder start-ups, nieuwskanalen en de creatieve sector, met betrekking tot het gebruik en de ontwikkeling van AI;
16. bevestigt dat, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht en met het oog op het waarborgen van een gelijk speelveld tussen in de EU en niet in de EU gevestigde GenAI-diensten, het bieden van passende bescherming en een billijke vergoeding aan makers voor het gebruik van hun werk, het verbeteren van de

licentieverlening voor dergelijke werken en uiteindelijk het bevorderen van de culturele vitaliteit van de EU, het territorialiteitsbeginsel zodanig moet worden uitgelegd dat wanneer generatieve AI-modellen en -systemen op de EU-markt worden gebracht of worden aangeboden, de auteursrechtwetgeving van de EU van toepassing is, zoals vermeld in overweging 106 van de AI-verordening, ongeacht de jurisdictie waarin de auteursrechtelijk relevante handelingen plaatsvinden die als basis dienen voor de training van die GenAI-modellen en -systemen, met als gevolg dat, wanneer het auteursrecht niet wordt geëerbiedigd, die modellen en systemen niet in de EU in de handel mogen worden gebracht of worden aangeboden;

17. beveelt voorts aan dat een dergelijke beoordeling erop gericht is een kader te handhaven waarin transparantie wordt gewaarborgd met betrekking tot het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk of ander beschermd materiaal, en waarin systemen voor billijke en evenredige vergoedingen voor dergelijk gebruik het mogelijk maken de nodige middelen te genereren om de Europese artistieke en creatieve productie te laten floreren in een context van wereldwijde veranderingen als gevolg van AI en de duurzaamheid van het publieke informatie-ecosysteem te waarborgen; wijst erop dat deze voorwaarden dringend moeten worden gegarandeerd om het toenemende risico tegen te gaan dat menselijke creativiteit geleidelijk wordt vervangen door met AI-systemen gegenereerde inhoud;
18. neemt er nota van dat er GenAI-systemen worden gebruikt die op grote schaal beschermde inhoud als basis gebruiken en deze reproduceren zonder dat de rechthebbenden die nadeel ondervinden van dit gebruik daarvoor toestemming hebben geven of een compensatie ontvangen, met name wanneer die systemen zijn geïntegreerd in zoekmachines of andere digitale diensten die het mogelijk maken om, vaak in real time en tegen zeer lage kosten, inhoud te genereren die inbreuk maakt op originele en andere beschermde werken waarmee de modellen zijn getraind of die door dergelijke modellen, ook in realtime, door middel van scraping zijn verzameld; is verontrust dat deze praktijken ertoe kunnen leiden dat er producten en diensten worden aangeboden die rechtstreeks en oneerlijk concurreren met die van de rechthebbenden, onder meer door illegale zelfbeoordeling van poortwachters;
19. brengt in herinnering dat vrijwillige individuele dan wel collectieve licenties essentieel zijn voor het succes van de creatieve sectoren, doordat zij flexibiliteit bieden om het model te kiezen dat het meest geschikt is voor een bepaald gebruik, maar benadrukt dat rechthebbenden de vrijheid moeten behouden om te bepalen of zij een licentie verlenen voor het gebruik van hun werken door generatieve AI-systemen en om de bijbehorende vergoeding vast te stellen, zodat de diversiteit van de sector gewaarborgd blijft en marktverstoringen worden voorkomen die de levensvatbaarheid van de creatieve sector en van de Europese pers zouden kunnen ondermijnen;
20. dringt aan op de instelling van een samenhangend en functionerend licentiekader voor het gebruik van door auteursrechten of naburige rechten beschermde inhoud, zodat makers een billijke vergoeding krijgen voor de exploitatie van hun auteursrechtelijk beschermde inhoud door GenAI-modellen; moedigt aanbieders van AI-modellen aan om licenties aan te vragen bij rechthebbenden en benadrukt dat doeltreffende en volledige transparantie met betrekking tot auteursrechtelijk beschermde werken en inhoud die worden gebruikt om AI-modellen te trainen, een essentiële voorwaarde is

voor de ontwikkeling van een dergelijke markt; beveelt in dit verband aan om de handhavings- en transparantieplichtingen voor AI-ontwikkelaars die dergelijke inhoud gebruiken, te versterken;

21. verzoekt de Commissie na te gaan of er een mogelijke oplossing bestaat voor onmiddellijke, billijke en evenredige vergoedingen voor eerder plaatsgevonden gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken door aanbieders van AI-modellen en -systemen voor algemene doeleinden waar het gaat om het gebruik van door auteursrechten of naburige rechten beschermde inhoud indien er nog geen licentiemarkt tot stand kon worden gebracht, waarbij een dergelijke verplichting van toepassing blijft totdat de in dit verslag beoogde hervormingen verder zijn uitgewerkt; verzet zich in dit verband tegen elk voorstel voor een kader waarbij AI-aanbieders een wereldwijde licentie verkrijgen voor het trainen van hun GenAI-modellen in ruil voor een forfaitaire vergoeding; is van mening dat de waarde van door auteursrechten of naburige rechten beschermde inhoud proportioneel moet zijn en moet worden bepaald op basis van relevante factoren, door middel van te goeder trouw gevoerde onderhandelingen tussen rechthebbenden of hun vertegenwoordigers en AI-aanbieders;
22. moedigt de Commissie en het EUIPO aan om hun inspanningen te coördineren om bij AI-ontwikkelaars het bewustzijn in verband met auteursrechten te vergroten, bijvoorbeeld door middel van nalevingschecklists, juridische en technologische toolkits en technische handleidingen en om auteursrechthebbenden bewust te maken door nuttige en betrouwbare informatie over het auteursrecht te verstrekken;
23. is ingenomen met de oprichting van een EUIPO-kenniscentrum voor auteursrechten, aangezien dat een cruciale rol zal spelen bij het in goede banen leiden van het gebruik van auteursrechten in het GenAI-tijdperk door het vergroten van het bewustzijn, het bevorderen van juridische duidelijkheid en het stimuleren van een evenwichtig kader dat creativiteit, innovatie, behoud van cultuur en Europees concurrentievermogen ondersteunt;
24. dringt er bij de Commissie op aan voor te stellen dat voor alle generatieve AI-modellen of -systemen die in de EU op de markt worden gebracht, het weerlegbaar vermoeden geldt dat voor training, inferentie of retrieval-augmented generation gebruik is gemaakt van door auteursrechten of naburige rechten beschermde werken en ander materiaal indien niet volledig is voldaan aan de wettelijke transparantieplichtingen die in deze resolutie zijn uiteengezet; beveelt voorts aan dat, wanneer een rechthebbende of de organisatie die een rechthebbende vertegenwoordigt in een gerechtelijke procedure in het gelijk is gesteld, hetzij op basis van dit vermoeden, hetzij op basis van ingediend bewijsmateriaal, alle redelijke en evenredige gerechtskosten en andere gemaakte kosten voor de handhaving van die rechten, voor zover van toepassing, ten laste komen van de aanbieder van het AI-model of -systeem;
25. benadrukt dat volledig door AI gegenereerde inhoud die niet voldoet aan de criteria voor auteursrechtelijke bescherming, ook in de toekomst niet in aanmerking mag komen voor auteursrechtelijke bescherming en dat voor dergelijke output de status van publiek domein duidelijk moet worden vastgesteld;
26. dringt er bij de Commissie op na te gaan welke maatregelen kunnen worden genomen

om te voorkomen dat bij het genereren van output door GenAI-systemen inbreuk wordt gemaakt op het reproductierecht, het recht op beschikbaarstelling aan het publiek of het recht van mededeling aan het publiek, op voorwaarde dat dergelijke maatregelen niet beletten dat output van GenAI wordt geproduceerd die werken of ander materiaal omvat die geen inbreuk maken op auteursrechten en naburige rechten, met inbegrip van reproductie voor privégebruik, citaten, kritiek, recensies, karikaturen, parodieën en pastiches, en incidentele vermelding;

27. verzoekt de Commissie maatregelen te onderzoeken om personen te beschermen tegen de verspreiding van gemanipuleerde en door AI gegenereerde digitale beeld-, audio- of video-inhoud, met inbegrip van werken en uitvoeringen van kunstenaars, waarbij zonder toestemming persoonlijke kenmerken worden geïmiteerd (“deepfakes”); benadrukt dat aanbieders van digitale diensten de duidelijke verplichting hebben om op te treden tegen dit illegale gebruik van het recht van een persoon op zijn eigen lichaam, gelaatstreken en stem, en intellectuele-eigendomsrechten;
28. wijst erop dat inhoud die uitsluitend door AI is gegenereerd duidelijk moet worden geëtiketteerd, zodat kan worden gecontroleerd dat platforms die creatieve inhoud aanbieden, hun transparantieplichtingen nakomen en in dat verband het bestaan van door AI gegenereerde inhoud opsporen en aan hun gebruikers melden; verzoekt de Commissie onverwijld te komen met een EU-praktijkcode voor het etiketteren van inhoud;
29. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

TOELICHTING

Naarmate de digitale en technologische ontwikkeling van met name AI en de zogenaamde generatieve grote taalmodellen vordert, verliest een aantal rechten, zoals het auteursrecht, het persoonlijkheidsrecht en het verbod op discriminatie, aan betekenis, omdat het nauwelijks mogelijk zal zijn deze rechten te doen gelden zonder dat de rechthebbenden een enorm juridisch en kostenrisico aangaan.

Dit leidt tot enorme rechtsonzekerheid bij alle betrokken partijen. Als de Europese wetgever door zijn lange procedures en zijn gebrek aan moed echter blijft weigeren deze dringende problemen direct aan te pakken, zullen de EU en haar actoren altijd het nakijken hebben en zal er meer afhankelijkheid ontstaan.

Daarom moet het beginsel gelden dat technologische ontwikkelingen in overeenstemming moeten zijn met de bestaande wetgeving en dat de bestaande wetgeving op haar beurt geen belemmering mag vormen voor technologische ontwikkelingen. Hiervoor zijn in de eerste plaats werkbare oplossingen nodig. Op dit moment komen de marktdeelnemers daar echter niet aan toe, omdat de technologische ontwikkeling aan het auteursrecht raakt en het erop lijkt dat beide zaken niet langer met elkaar te verenigen zijn. Het zal waarschijnlijk niet meer lukken om hier de perfecte oplossing voor te vinden.

Daarom is het nu aan de Europese wetgever om zo snel mogelijk te zorgen voor een evenwicht, waarbij recht wordt gedaan aan alle belangen. Het zou ook wenselijk zijn om een duurzame en werkbare oplossing te vinden, zodat auteursrechtelijke claims niet om de vijf à zes jaar moeten worden beschermd tegen nieuwe technologieën. Een “algemene verordening auteursrecht” zou in dit verband van pas kunnen komen, naar het voorbeeld van de algemene verordening gegevensbescherming. Via het voorstel inzake AI-aansprakelijkheid was het mogelijk geweest om op procedureel vlak sneller met oplossingen te komen. Doordat het verschillende actoren aan een visie ontbreekt, moet dit voorstel echter weer worden ingetrokken (wat waarschijnlijk bedenkelijk is vanuit juridisch oogpunt). Hierdoor komt er geen einde aan de rechtsonzekerheid.

Met dit verslag wordt daarom een poging gewaagd om een werkbaar evenwicht te vinden tussen nieuwe technologie en auteursrecht. Hiervoor is een samenspel van juridische, technische en technologische benaderingen nodig.

De EU bevindt zich echter niet bepaald in een gemakkelijke politieke situatie:

- 1) op geopolitiek gebied, omdat de waarden in het “Westen” uiteenlopen;
- 2) omdat de Europese ontwikkeling van AI sterk achterloopt en zonder extra “belemmeringen” gestimuleerd moet worden; en
- 3) omdat de waardecreatie uit de digitale ontwikkeling momenteel plaatsvindt bij de grote techbedrijven in de VS, wat ten koste gaat van de Europese creatieve sector.

Dit verslag is daarom ook bedoeld om de ontwikkeling van AI in Europa te ondersteunen en te bevorderen. Europa heeft namelijk AI nodig ter bevordering van digitalisering, wat in onze mondiale wereld van essentieel belang is. Dit biedt enorme kansen voor Europese vooruitgang,

die we absoluut niet mogen laten liggen. Maar we willen ook dat AI-systemen in Europa aan vereisten voldoen, waar kwaliteit en vertrouwen van uitgaat. Dit is enkel mogelijk met de hoogwaardige gegevens van makers van inhoud.

Tegelijkertijd willen we ook dat de werken die afkomstig zijn uit onze creatieve sectoren en vervaardigd zijn door onze culturele professionals beschermd blijven via het auteursrecht. De Europese cultuur is namelijk een fundamenteel onderdeel van onze identiteit. De Europese economische waarde in de creatieve sector is enorm en mag niet worden gebruikt zonder dat daar iets tegenover staat. Het nieuwe gebruik van beschermde inhoud (trainingsdata, het gebruik van data voor generatieve output) moet daarom worden beloond. Dit is de enige manier waarop Europese professionals in de culturele sector een economische basis kunnen leggen voor de productie van verdere inhoud.

In dit verband spelen de naburige rechten van persuitgevers met betrekking tot hun inhoud een extra bijzondere rol bij wat wij verstaan onder de Europese democratie en rechtsstaat. Artificiële intelligentie mag niet leiden tot uitholling van de persvrijheid, de vrijheid van meningsuiting of de vrijheid van informatie, en ook niet de overhand krijgen. Dat geldt met name wanneer — zoals nu het geval is — de digitale toegang tot en de digitale “verspreiding” van informatie steeds vaker via zoekmachines en AI verlopen of, bij generatieve AI, ook door bots worden beïnvloed en in handen zijn van slechts een paar bedrijven. Het controleren van informatie, tevens in de zin van desinformatie (ook als dit door bots wordt aangestuurd), deepfakes en de daaruit voortvloeiende inmenging in verkiezingen of de publieke opinie, is extreem gevaarlijk. Daarom moeten de pluriformiteit en de diversificatie van meningen worden gewaarborgd in de vorm van een onafhankelijke pers. Dat betekent dat de geautomatiseerde en generatieve verwerking van inhoud proportioneel moet worden gecompenseerd. Voor persuitgevers is het daarnaast belangrijk om herkenbaar te blijven voor gebruikers. Hiervoor is mogelijk een bronvermeldingsplicht nodig.

In dit verband moeten we ook zogenaamde betaalmuren vermelden. Daarachter bevindt zich onder meer – maar niet alleen – auteursrechtelijk beschermd materiaal.

In de huidige situatie moet er echter ook van worden uitgegaan dat een zich langzaam ontwikkelende licentiemarkt niet langer alle marktdeelnemers zal omvatten. Dat betekent dat niet alle persuitgevers of auteursrechtelijk beschermde inhoud nodig zullen zijn om te voorzien in trainingsmateriaal tegen betaling. Als marktdeelnemers die niet over een goede onderhandelingspositie beschikken om een compensatie vragen, zou het kunnen dat er niet langer rekening met hen wordt gehouden. Het is waarschijnlijk alleen mogelijk om tot een oplossing te komen — als die op dit moment überhaupt nodig is — door middel van forfaitaire kosten of een sterkere organisatie om de krachten op het gebied van de onderhandelingspositie te bundelen. Wel is het de vraag of alle betrokkenen een dergelijke weg willen inslaan.

Ook als dit voornamelijk aan de marktdeelnemers moet worden overgelaten, doen de wereldwijd beschikbare generatieve AI-systemen wel de vraag rijzen of bij de verlening van licenties alleen nog “wereldwijde licenties” een rol zullen spelen.

Het gebruik van deze “auteursrechtelijk beschermde” gegevens vindt al jaren (sinds minstens eind 2022) plaats zonder een licentie of een andere vorm van toestemming van de auteurs. Daarom moet er ook worden nagedacht over in hoeverre ook met terugwerkende kracht een vergoeding moet worden betaald.

Tot er een passende regeling wordt getroffen om dit probleem op te lossen, moet de Europese wetgever of de Europese Commissie in elk geval een eenvoudige, forfaitaire auteursrechtvergoeding met onmiddellijke werking invoeren voor dit gebruik, ter hoogte van 5 tot 7 % van de wereldwijde omzet. Dit moet ervoor zorgen dat de economische waarde die bedrijven genereren met de gegevens van Europese creatieve makers worden gecompenseerd en dat deze in Europa blijft.

Hiervoor is natuurlijk ook een herwaardering van het territorialiteitsbeginsel nodig, waarin reeds is voorzien in de AI-verordening. We mogen niet toestaan dat AI-modellen overal ter wereld worden getraind met Europese auteursrechtelijk beschermde gegevens en vervolgens in Europa worden aangeboden.

In de toekomst kan dit er ook toe leiden dat een democratische wetgever de kwaliteit van de data die als basis worden gebruikt voor generatieve “grote taalmodellen” moet controleren of standaardiseren. Het zou ook kunnen dat de wetgever in de toekomst zulke AI-ontwikkelaars ertoe moet verplichten auteursrechtelijk beschermde werken in dergelijke modellen op te nemen, om de kwaliteit van die modellen op peil te houden.

Daarom moeten we de zaak omdraaien en AI gebruiken om ervoor te zorgen dat de onafhankelijkheid en het diverse karakter van hoogwaardige informatie versterkt worden.

Voor de verdere ontwikkeling en het waarborgen van de kwaliteit moet AI ook toegang krijgen tot auteursrechtelijk beschermde werken. AI-ontwikkelaars hebben daarom de afgelopen jaren een enorme hoeveelheid inhoud voornamelijk (maar niet alleen) voor trainingsdoeleinden gebruikt. Bij dit trainen gaat het om een volledig nieuw soort gebruik, waar de bestaande auteursrechtelijke regels slechts in beperkte mate op aansluiten.

Momenteel leidt het gebrek aan compensatie tot enorme rechtsonzekerheid. Er moet zeer dringend een juridisch duidelijke oplossing worden gevonden, zodat dit spanningsveld kleiner wordt. Zolang er geen duidelijk rechtskader bestaat waarbij tegenstrijdige belangen worden geregeld, wordt Europese inhoud gebruikt, terwijl de waardecreatie elders plaatsvindt. De Commissie moet dus onmiddellijk optreden¹⁸ en niet wachten op mogelijke herzieningen van bijvoorbeeld de auteursrechtenrichtlijn of de AI-verordening.

De oplossing moet ontstaan uit de wisselwerking tussen licentiemogelijkheden en transparantieverplichtingen, op grond van het internationaal recht en het daaruit resulterende eigendomsrecht van de makers van inhoud.

De verwijzing naar artikel 4 van de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt is echter nog onvoldoende en waarschijnlijk ook niet in overeenstemming met de internationale beginselen van het auteursrecht. De Europese wetgever heeft artikel 4 opgenomen in de AI-verordening, zonder de gevolgen ervan te overzien. De in artikel 4 genoemde uitzondering, op grond waarvan tekst- en datamining in het kader van de daarin genoemde voorwaarden zijn toegestaan, is destijds niet opgesteld met de intentie om het massale gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal door generatieve AI voor iedereen mogelijk te maken. En al helemaal niet als daaruit ook nog eens een concurrerend product ontstaat dat openbaar toegankelijk is.

¹⁸ Zie ook het advies van de beleidsondersteunende afdeling.

Toch moeten AI-ontwikkelaars — ook als artikel 4 volgens de rapporteur niet kan worden gebruikt — op een zo simpel mogelijke en technisch eenvoudig toepasbare manier licenties kunnen verkrijgen voor auteursrechtelijk beschermde werken. Dit kan het best digitaal gebeuren. Verder moet rekening worden gehouden met de grondgedachte van artikel 17 van de richtlijn inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt.

Tegelijkertijd moeten rechthebbenden nog steeds kunnen beslissen of en in welke vorm (licentie) hun inhoud al dan niet voor dit nieuwe soort gebruik mag worden gebruikt. Rechthebbenden moet een opt-out-recht worden verleend.

Dit moet machinaal leesbaar en gestandaardiseerd¹⁹ gebeuren, zodat AI-ontwikkelaars het makkelijk en zonder belemmeringen kunnen herkennen. Het moet ook onder de verantwoordelijkheid van de rechthebbenden vallen om op een juridisch en praktisch zekere manier gebruik te maken van deze opt-out.

De opt-out moet in een Europees register worden opgenomen, zodat de toepassing ervan zo eenvoudig mogelijk wordt voor AI-ontwikkelaars. Het zou daarom een goed idee zijn als het EUIPO dit register beheert. Zo heeft de AI-ontwikkelaar de mogelijkheid om of de gestandaardiseerde, machinaal leesbare opt-outs in acht te nemen of om via het register vast te stellen welke werken niet zomaar mogen worden gebruikt.

Anderzijds zou alleen inhoud die beschermd is door een opt-out of geregistreerd is, tegen dit soort gebruik kunnen worden beschermd. Het zou zelfs mogelijk zijn om het vergunningsproces rechtstreeks aan dit register te koppelen, zodat alles eenvoudiger zou worden voor AI-ontwikkelaars, en om een soort “one-stop shop” voor AI-ontwikkelaars op te zetten.

Rechthebbenden weten niet en kunnen niet weten of hun inhoud op een nieuwe manier wordt gebruikt. Daarom is een transparantieverplichting onontbeerlijk. Op grond daarvan worden de AI-ontwikkelaars ertoe verplicht een uitgebreide en gedetailleerde lijst te verstrekken van de beschermde inhoud die ze hebben gebruikt voor het nieuwe soort gebruik. De “voldoende gedetailleerde samenvatting” waarin de AI-verordening voorziet, is tot dusver volledig ontoereikend gebleken, omdat het daarmee helemaal niet mogelijk is om duidelijkheid te scheppen over het gebruik van inhoud. Daarom is er een uitlegging nodig die ook in de context van de auteursrechtwetgeving kan worden gebruikt.

Indien bijvoorbeeld bedrijfsgeheimen een reden zijn om makers van inhoud geen transparante toegang tot deze voor hen relevante databank te verlenen, dan moet via een betrouwbare tussenpersoon aan die verplichting worden voldaan. Ook hier zou het EUIPO een faciliterende rol kunnen spelen. Het EUIPO zou de rechthebbende in kennis kunnen stellen van het gebruik dat er van zijn werk is gemaakt.

Aan de transparantieverplichting kan ook worden voldaan door een vermelding op het auteursrechtelijk beschermde werk, bijvoorbeeld in de vorm van een watermerk²⁰ of iets vergelijkbaars, verplicht te stellen en rechthebbenden in staat te stellen via toegang tot het basis-AI-model of via het register een kruiscontrole uit te voeren. In een digitale wereld lijkt het erop dat een digitale vingerafdruk op de beschermde werken hoe dan ook essentieel is.

¹⁹ Zie studie van het EUIPO.

²⁰ Zie studie van het EUIPO.

De wetgever moet waarschijnlijk ook een oplossing vinden voor het probleem dat niet elke private homepage die een auteursrechtelijk beschermde afbeelding bevat automatisch van de trainingsdata wordt uitgesloten.

Bij alle overwegingen en in elk stadium moet uiterst zorgvuldig rekening worden gehouden met en een afweging worden gemaakt wat betreft misbruik, informatiemanipulatie, juridische aannames, omkering van de bewijslast en zelfs aansprakelijkheid — een zeer sterk rechtsmiddel.

Wat betreft de auteursrechtwetgeving moet er niet alleen naar een oplossing voor dit probleem worden gezocht, maar moeten andere aspecten ervan ook in het algemeen worden aangepast aan de technologische ontwikkelingen. Daarvoor is verdere Europese harmonisatie van de nationale auteursrechtwetgeving van de lidstaten nodig.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
ITI - Information Technology Industry Council
Spitzenorganisation der Firmernwirtschaft
Fdup
Linklaters LLP
Mazagan
NBCUniversal
The Internation Federation of Film Distributors' and Publishers' Associations
Allianz
Digital Music Europe
IFRRO
KPMG Law
TikTok
MFE-MEDIAFOREUROPE EN.V.
Hanbury Strategy
VAUNET
EBU / UER - European Broadcasting Union
University of Turin; Eindhoven
VAUNET - Verband Privater Medien
Coalition for Creativity
The European Video on Demand Coalition
#WeAreEurope
Aleph Alpha GmbH
Cullen International
Bertelsmann
NAI apollo
IMPF
Tilburg University
Meta
YouTube
HBM

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

Initiative Urheberrecht
ICMP - The global voice
Access Partnership
AEPO-ARTIS
Toy Industries of Europe
EIMP - European Independent Media Publishers
Cullen International
Bertelsmann
NAI apollo
IMPF
Tilburg University
Meta
YouTube
HBM
Initiative Urheberrecht
ICMP - The global voice
Access Partnership
AEPO-ARTIS
Toy Industries of Europe
EIMP - European Independent Media Publishers
EARE
DFL Deutsche FuP..ball Liga GmbH
Video Games Europe
Midjourney
Nexareg
EurolSPA
Keywords Studios
Advance/Conde Nast
Future of privacy forum
Society of Audiovisual Authors
Initiative Urheberrecht
APCO
European Publishers Council
Cloudflare
Elda
RELX
Center for Journalism & Liberty (CJL)
Business at OECD
Google
Bitkom e.V.
Creativity Works!
IFPI
STM
MVFP
CEPIC
National Law Institute University
Motion Picture Association

Copyright Clearance Center
Solutions for a Small Planet
European Parliamentary
Ives Attorneys
Freshfields
FREELENS e.V.
IFRRO
News Media Europe
Mediapro
Lausen
L'ARP - Societe civile des Auteurs Realisateurs Producteurs
EUROPEAN BLOCKTECH
RAAP
EMMA-ENPA
LAUSEN
MPA
BDI
Anthropic
Credo AI
ODISEIA
EG Legal Services
Federal Association of German Leasing Companies
Independent policy expert
European Producers Club (EPC)
Audiovisual Anti-Piracy Alliance (AAPA)
CEPI - European Audiovisual Production
365 Sherpas GmbH
Wikimedia France
IFPI
Federation of European Publishers
Federation of the European Sporting Goods Industry
AI Sweden
CEDRO
European Writers' Council
Dell
FTI Consulting
Apple
Adan
CEPI - European Audiovisual Production
FERA - Federation of European film directors
APCO
European Visual Artists
CGI
DGA Group
HP
DOT Europe
Schibsted media AS

Business Software Alliance
Vorsitzender
FREELENS
NCSR Demokritos
Bertelsmann SE & Co KGaA
Lawyer
Universal Music Group
Solutions for a Small Planet
Association of Commercial Television and Video on Demand Services in Europe
AK Public Affairs
ECSCA, European Community Shipowners' Associations
PRSforMusic
International Trademark Association
L'ARP
EFAD
Arcom
Axel Springer SE
Auteursbond (Dutch)
Premier League
Deutscher Fotorat
Society of Audiovisual Authors
Bitkom e.V.
Futuro Publico
Al Caramba!
INTA
University of Liverpool / School of Law and Social Justice
Assonime
AIE
PlayRight CV, IMARA, GA
Assonime - Association
RTL Deutschland GmbH
Euralia
German Bar Association
Atresmedia
Amazon
Samman Law & Corporate Affairs
European Publishers Council
EUROCINEMA
Tony Blair Institute
European Illustrators Forum
AEPO-ARTIS
IHK für München und Oberbayern
GEMA
Hubert Burda Media
Access Partnership
FIAPF - International Federation of Film Producers Associations
Sky Group

The European Alliance of News Agencies
European Writers' Council
EGAIR
VERA Studio
Warner Bros Discovery
VAUNET
IHK für München und Oberbayern
Bundesverband Schauspiel
News Corp
Boardmember Dutch Writers Guild
Kunstenbond
Forward Global
Video Games Europe
APCO Worldwide
Getty Images
VERA Studio
EGAIR
Klarna
UGGC Avocats
FLA
Shearwater Global
EuroCommerce
MFE
International Federation of Actors
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	28.1.2026	
Uitslag eindstemming	+: 17	
	–: 3	
	0: 2	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

17	+
ECR	Mario Mantovani
PPE	Maravillas Abadía Jover, Alexander Bernhuber, Axel Voss, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Michał Wawrykiewicz
Renew	Laurence Farreng, Ilhan Kyuchyuk, Dainius Žalimas
S&D	Victor Negrescu, René Repasi, Krzysztof Śmiszek, Tiemo Wölken, Lara Wolters
The Left	Mario Furore
Verts/ALE	Tineke Strik

3	-
ESN	Mary Khan
PPE	Henrik Dahl
PfE	Ton Diepeveen

2	0
PfE	Juan Carlos Girauta Vidal, Pascale Piera

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)